

ПІДСУМКИ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ДЕРЕВНОЇ РОСЛИННОСТІ КОЛЕКЦІЙНО-ЕКСПОЗИЦІЙНОЇ ДІЛЯНКИ «ФРУТИЦЕТУМ» ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ»

Бойко Н.С., Калашнікова Л.В., Солошенко В.С., Дорошенко Ю.В.

Державний дендрологічний парк «Олександрія»

Національної академії наук України

09113, м. Біла Церква

index_bc@ukr.net; kalashnikovaluda@gmail.com

У статті наведено результати інвентаризаційних досліджень таксономічного складу деревних рослин колекційно-експозиційної ділянки «Фрутицетум» дендрологічного парку «Олександрія», яка формувалася від заснування до сьогодення (1950–2022 рр.) на площі 1,2 га у Центральній частині дендропарку біля адміністративної будівлі. Основним принципом створення і формування рослинних композицій ділянки був філогенетичний (систематичний) принцип за методом родових комплексів Ф.М. Русанова, за яким сформовано родові комплекси інтродукованих видів *Crataegus* L., *Philadelphus* L., *Spiraea* L., *Berberis* L., *Lonicera* L., *Syringa* L. та ін.

Упродовж формування колекції періодично наводилися відомості про флористичний склад деревної рослинності у списках рослин, наукових звітах, каталогах деревних рослин дендропарку, які значно відрізнялися за кількістю таксонів: 469 (1975 р.), 266 (1983 р.), 397 (1985 р.), 327 (2008 р.), 255 (2013 р.). За останніми дослідженнями (2018–2022 рр.) дендроколекція ділянки нараховує 271 таксон, які є представниками 72 родів з 27 родин, що складає 17,5% від загальної кількості (1548 таксонів) колекційного фонду деревних рослин дендропарку «Олександрія». Загальна кількість деревних рослин ділянки «Фрутицетум» нараховує 1000 екз. Значна частина таксонів (256) відноситься до відділу Magnoliophyta, які є представниками 64 родів з 25 родин. Відділ Pinophyta представлено 15 таксонами, які належать до 8 родів з 2 родин (Cupressaceae – 10, Pinaceae – 5 таксонів), загальна кількість їх становить 44 рослини, що складає 4,4% від загальної кількості деревних рослин ділянки. Провідні місця за кількістю таксонів займають 7 родин: Rosaceae (78 таксонів), Hydrangeaceae (54), Oleaceae (23), Berberidaceae (18), Leguminosae (17), Caprifoliaceae (15), Cupressaceae (10). Найчисельнішими є родові комплекси видів *Philadelphus*, *Crataegus*, *Berberis*, *Syringa*, *Spiraea*, *Lonicera* L., *Gleditsia* L., *Deutzia* Thunb. За життєвою формою переважають чагарники, відсоток яких складає 67,2%, дерев – 31,4%. За віком переважають середньовікові рослини (94,5%), більшість рослин (70,4%) мають задовільний життєвий стан. До раритетної фракції з них залучено 37 видів, або 13,7% рослин колекційної ділянки «Фрутицетум».

Ключові слова: інвентаризація, таксономічний склад, деревні рослини, колекційно-експозиційна ділянка.

Results of the inventory of tree vegetation of the “Fruticetum” collection and exhibition area of the dendrological park “Olexandria”. Boyko N., Kalashnikova L., Soloshenko V., Doroshenko Yu.

The article presents the results of inventory studies of the taxonomic composition of woody plants of the “Fruticetum” collection and exposition site of the dendrological park “Olexandria”, formed from the foundation of the park to the present day (1950–2022), occupying 1.2 hectares in the Central part of the dendrological park near the administrative building. The main principle of creation and formation of plant compositions was the phylogenetic (systematic) principle following the method of Rusanov’s generic complex, according to which the generic complexes of introduced species *Crataegus* L., *Philadelphus* L., *Spiraea* L., *Berberis* L., *Lonicera* L., *Syringa* L., etc. were formed.

During the collection’s formation, data on the floral composition of woody vegetation were periodically provided in plant lists, scientific reports, park’s tree plant catalogues, which differed significantly in terms of the number of taxa: 469 (1975), 266 (1983), 397 (1985), 327 (2008), 255 (2013). According to the latest research (2018–2022), the collection of the site includes 271 taxa, which are representatives of 72 genera from 27 families, making 17.5% of the total number (1548 taxa) of woody plants’ collection of the dendrological park “Olexandria”. The total number of woody plants of the “Fruticetum” is 1000 pieces. A significant part of the taxa (256) belongs to the Magnoliophyta division, representing 64 genera from 25 families. The Pinophyta division is represented by 15 taxa belonging to 8 genera from 2 families (10 taxa of Cupressaceae, 5 taxa of Pinaceae), their total number is 44 plants, which is 4.4% of the total number of woody plants of the site. 7 families are leading in the number of taxa: Rosaceae (78 taxa), Hydrangeaceae (54), Oleaceae (23), Berberidaceae (18), Leguminosae (17), Caprifoliaceae (15), Cupressaceae (10). The genera complexes of the species *Philadelphus*, *Crataegus*, *Berberis*, *Syringa*, *Spiraea*, *Lonicera* L., *Gleditsia* L. and *Deutzia* Thunb. are the most numerous. The dominating life form is shrubs (67.2%), and trees make up 31.4%. Middle-age plants predominate in age (94.5%), and most plants (70.4%) have a satisfactory life state. Among them, 37 species, or 13.7% of the plants of the “Fruticetum” collection site, are included in the rare fraction. **Key words:** inventory, taxonomic composition, woody plants, collection and exposition.

Постановка проблеми. Одним з основних напрямків ботанічних садів та дендропарків є збереження та поповнення ресурсів декоративних рослин за рахунок введення їх в культуру та вирощування перспективних з них для використання в зелених насадженнях.

Актуальність досліджень. Для популяризації інтродукованих декоративних рослин особливу цінність відіграють їх колекції, формування яких відбувається за систематичним, екологічним та художньо-декоративним принципами. Першочерговим кроком для вирішення цих задач є інвентаризація, яка має наукові та прикладні цілі для обліку та збагачення колекцій, які використовуються для вивчення біологічних та екологічних особливостей видів перспективних для розвитку зеленого будівництва [1].

Зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Колекційно-експозиційні ділянки ботанічних садів та дендропарків створювалися і формувалися відповідно до цільового призначення за критеріями, які багато дослідників вважають головними для створення колекційно-експозиційних ділянок: розмаїття видового, формового і сортового складу інтродукованих декоративних рослин; демонстрування колекцій рослин та влаштування нових експозицій з метою популяризації їх декоративних якостей для використання в озелененні та формуванні ландшафтних композицій; можливості вільного доступу фахівців та відвідувачів до огляду рослинних колекцій. Колекції формуються за філогенетичним (систематичним) принципом, в яких близькі систематичні одиниці займають подібні екологічні ніші, мають багато спільного в габітусі, формі крони, фактурі листя, кори, галуженні пагонів та ін. Всі ці ознаки підкреслюють і посилюють їх декоративні якості і створюють художню єдність [1; 2]. Упродовж формування колекційно-експозиційної ділянки «Фрутіцетум» з 1950 р. по 2012 р. періодично наводилися данні флористичного складу деревної рослинності у списках рослин, наукових звітах, каталогах деревних рослин дендропарку, але вони значно відрізнялися за кількістю таксонів [3; 4; 5; 7; 14].

Метою досліджень було проведення чергової інвентаризації (2018–2022 рр.) колекційно-експозиційної ділянки «Фрутіцетум» і з'ясування таксономічного та кількісного складу, визначення співвідношення життєвих форм, життєвого стану та соціологічної складової деревних рослин.

Методи. Об'єктом дослідження був процес формування колекції ділянки «Фрутіцетум» від заснування до сьогодення. Таксономічний склад дерев та чагарників з'ясовували методом маршрутних обстежень. Назви видів рослин наведено відповідно до поточних рекомендацій [www. The Plant List 2021](http://www.ThePlantList.org) [6], рік інтродукції – каталогом деревних рослин дендропарку «Олександрія» (2013) [14], життєву форму – за І. Г. Серебряковим [8], життєвий стан – окомірним методом, зимостійкість оцінювали за шкалою С. Я. Соколова, посухостійкість – шкалою

С.С. П'ятницького [9]; соціологічний статус надано за міжнародними, державним та регіональним зведеннями: IUCN Red list version (2016.2) [10]; Bilz M., Kell S., Maxted N., Lansdown R. European Red list of vascular plants [11]; Червоною книгою України [12]; Офіційним переліком регіонально рідкісних рослин Київської обл. [13].

Виклад основного матеріалу. Колекційно-експозиційна ділянка гарноквітучих чагарників «Фрутіцетум» закладалась на початку 50-х років ХХ століття на площі 1,2 га у Центральній частині дендропарку біля адміністративної будівлі. Основним принципом створення і формування рослинних композицій ділянки був філогенетичний (систематичний) принцип за методом родових комплексів Ф.М. Русанова, за яким сформовано родові комплекси інтродукованих видів *Crataegus* L., *Philadelphus* L., *Spiraea* L., *Berberis* L., *Lonicera* L., *Syringa* L. та ін. [9].

За період формування колекції «Фрутіцетуму» у наукових звітах співробітників наводилися різні відомості за кількістю таксонів флористичного складу деревної рослинності. Так у списку С.І. Галкіна за 1975 р. наведено 469 видів, гібридів, культиварів в кількості 2027 екземплярів. Найрепрезентативніше представлено роди: *Spiraea* – 30 таксонів (29 видів і 1 культивар); *Crataegus* – 22 таксони (21 вид, 1 культивар); *Philadelphus* – 35 таксонів (21 вид, 14 культиварів); *Berberis* – 21 таксон (20 видів, 1 культивар); *Lonicera* – 18 таксонів (17 видів, 1 культивар); *Cotoneaster* Ehrh. – 14 видів; *Padus* Koehne – 13 таксонів (9 видів, 4 культивари); *Deutzia* Thunb. – 13 таксонів (11 видів; 2 культивари); *Ribes* L. – 13 таксонів (13 видів, 2 культивари); *Acer* L. – 14 таксонів (12 видів і 2 культивари); *Sorbus* L. – 11 таксонів (10 видів, 1 культивар); *Weigela* Thunb. – 10 таксонів (7 видів, 3 культивари); *Hydrangea* L. – 7 видів; *Viburnum* L. – 7 таксонів (6 видів, 1 культивар); *Amelanchier* Med. – 6 видів; *Euonymus* L. – 5 видів та ін. Голонасінні представлено 14 таксонами 2 родів: *Juniperus* L. 7 таксонів (6 видів 1 культивар) і *Thuja* L. 7 таксонів (1 вид, 6 культиварів) [3].

Згідно з даними звіту С.І. Галкіна за 1979–1983 рр. колекцію було поповнено 92 новими таксонами і, на 1983 р., вона нараховувала 561 таксон кількістю 2409 рослин [4]. У цьому ж звіті Г. В. Кляшторною наводиться таксономічний склад деревних рослин «Фрутіцетуму», який становив 266 таксонів, з них рід *Crataegus* нараховував 23 таксони (21 вид, 1 вар., 1 культивар); *Philadelphus* – 24 таксони (17 видів, 7 культиварів); *Spiraea* – 16 видів; *Berberis* – 12 таксонів (11 видів і 1 культивар); *Lonicera* – 10 таксонів (7 видів і 3 культивари); *Syringa* – 18 таксонів (3 види і 15 культиварів); *Weigela* – 6 видів [4].

В звіті М.І. Гузя за 1985 р. зазначено, що «за результатами ще одного визначення видового складу деревних рослин ділянки «Фрутіцетум», встановлено видовий склад у кількості 397 видів,

які належать до 80 родів і 36 родин. З них 98 таксонів наводяться як натуральні гібриди, а складними для визначення – види родів: жимолость, глід, клен та ін.» [5, стор. 6].

За результатами інвентаризації дендрофлори 2003-2007 рр., які наведено у «Каталозі деревних рослин дендрологічного парку «Олександрія» НАН України за 2008 р. [13], систематичний склад деревних рослин дендропарку складав 999 таксонів, з них колекція ділянки «Фрутіцетум» нараховувала 327 таксонів, що складало 32,7%, тобто третину від дендроколекції парку. Найвища таксономічна насиченість залишилася за родами: *Philadelphus* – 30 таксонів (23 види і гібриди, 7 культиварів); *Berberis* – 14 таксонів (13 видів, 1 культивар); *Crataegus* – 29 таксонів (26 видів, 1 варіація і 2 культивари); *Spiraea* – 20 видів і гібридів; *Syringa* – 16 таксонів (3 види і 13 культиварів); *Caragana* Lam. – 14 видів; *Chamaecytisus* Link. – 10 видів; *Genista* L. – 13 таксонів (12 видів, 1 підвид); *Deutzia* – 11 таксонів (10 видів, 1 культивар); *Gleditsia* L. – 10 таксонів (8 видів, 2 культивари); *Lonicera* – 14 таксонів (8 видів, 6 культиварів). Значно скоротилися за видовим складом такі родові комплекси: *Acer* наводиться 4 таксони (2 види, 1 підвид, 1 культивар), *Cotoneaster* – 6 видів, *Padus* – 7 видів, *Ribes* – 5 видів, *Sorbus* – 7 таксонів (5 видів, 1 гібрид, 1 культивар), *Weigela* – 6 таксонів (5 видів, 1 гібрид). Голонасінні представлено 18 таксонами родів: *Abies* Mill. (1 вид), *Chamaecyparis* Spach. (1 культивар), *Juniperus* (3 види, 3 культивари), *Thuja* (6 культиварів), *Picea* Dietr. (2 види), *Larix* Mill. (1 вид), *Tsuga* Carr. (1 вид).

За каталогом 2013 р. колекційний фонд деревних рослин дендропарку нараховував 1218 таксонів, а ділянки «Фрутіцетум» – 255 (20,9%) тобто колекція скоротилася на 10% [14]. Кількість таксонів провідних родів наведено наступним чином:

Crataegus – 27 таксонів (23 види, 2 вар., 2 культивари); *Spiraea* – 24 таксони (22 види і гібриди, 2 культивари); *Philadelphus* – 26 таксонів (15 видів і гібридів, 11 культиварів), *Syringa* – 16 таксонів (3 види і 13 культиварів); *Caragana* – 13 видів; *Berberis* – 11 таксонів (10 видів, 1 культивар); *Deutzia* – 10 таксонів (9 видів і гібридів, 1 культивар); *Lonicera* – 11 таксонів (5 видів і гібридів, 6 культиварів); *Gleditsia* – 9 таксонів; *Weigela* – 5 видів; *Colutea* L. (6 видів і гібридів), *Sorbus* – 8 таксонів (7 видів, 1 культивар); *Cotoneaster* – 4 види, *Ribes* – 5 видів та ін. Колекція втратила види родів: *Acer*, *Chamaecytisus*, різко скоротилися роди: *Amorpha* L. (4 види), *Cotoneaster* (4 види), *Ribes* (5 видів) та ін. Голонасінні представлено 12 таксонами.

За підсумками інвентаризації 2018–2022 рр. колекційний фонд дендроколекції дендропарку нараховує 1548 таксонів, а колекція «Фрутіцетуму» представлена 271 таксоном, що складає 17,5% від генофонду деревних рослин. Кількість деревних рослин на ділянці становить 1000 екз.

Рослини відділу Pinophyta представлено 15 таксонами, які належать до 8 родів з 2 родин (Cupressaceae – 10, Pinaceae – 5 таксонів), загальна кількість їх становить 44 рослини, що складає 4,4% від загальної кількості деревних рослин ділянки.

Панівним за кількістю таксонів є відділ Magnoliophyta, який нараховує 256 (95,6%) таксонів, що належать до 64 родів з 25 родин. Провідні місця займають 7 родин: Rosaceae (78 таксонів), Hydrangeaceae (54), Oleaceae (23), Berberidaceae (18), Leguminosae (17), Caprifoliaceae (15), Cupressaceae (10). Найвища видова насиченість залишається за родами: *Philadelphus*, *Crataegus*, *Berberis*, *Syringa*, *Spiraea*, *Lonicera*, *Gleditsia*, *Deutzia*. Види родів: *Chamaecytisus*, *Genista*, *Weigela* в колекції не збереглися (табл. 1).

Таблиця 1

Таксономічний склад дендрофлори колекційно-експозиційної ділянки «Фрутіцетум» дендропарку «Олександрія» 2022 р.

№ з/п	Назва таксону	Рік інтродукції	Кількість шт.	Стадія онтогенезу онтогенезу	Життєва форма	Зимостійкість	Посухостійкість	Життєвий стан	Висота, м
Cupressaceae									
1	<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Sieb. et Zucc.) Endl. [МСОП]	1970	1	+	д	I	4	задов.	10,0
2	<i>Juniperus sabina</i> L. [МСОП]	1964	1	вег	ч	I	4	незад.	0,9
3	<i>Juniperus sabina</i> L. 'Erecta'	1956	1	пл	ч	I	5	задов.	1,2
4	<i>Juniperus semiglobosa</i> Regel [МСОП]	1961	3	пл	ч	I	5	задов.	7,0
5	<i>Juniperus virginiana</i> L.	1958 1981	10 1	пл вег	д	I	4	задов.	4-7,0 12,0

Продовження таблиці 1

6	<i>Thuja occidentalis</i> L. [МСОП]	1970	1	пл	д	I	4	задов.	8,0
7	<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Aurescens'	1965 1981	2 2	пл	д	I	4	задов.	15,0 4,0-5,5
8	<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Columna'	1965	3	пл	д	I	5	задов.	12,0
9	<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Fastigiata'	1980	1	пл	д	I	5	задов.	8,0
10	<i>Thuja occidentalis</i> L. 'Filiformis'	1963	3	вег	д	I	3	задов.	3,5
Pinaceae									
11	<i>Abies concolor</i> (Gordon) Lindl. ex Hildebr. [МСОП]	2000	10	пл	д	I	4	задов.	3,5-4,0
12	<i>Larix decidua</i> Mill. [МСОП]	1958	1	пл	д	I	4	задов.	22,0
13	<i>Picea orientalis</i> (L.) Peterm. [МСОП]	2002	1	пл	д	I	4	задов.	3,0
14	<i>Pinus densiflora</i> Sieb. & Zucc. [МСОП]	2017	2	-	д	I	4	задов.	0,7
15	<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carriere [МСОП]	1999	1	пл	д	I	4	задов.	2,5
Adoxaceae									
16	<i>Sambucus nigra</i> L.	1964	3	пл	ч	I	5	гарн	4,0
17	<i>Viburnum cotinifolium</i> D. Don	1960	1	пл	ч	I	5	гарн	4,0
18	<i>Viburnum lantana</i> L.	прир.	2	пл	ч	I	5	гарн	4,0
19	<i>Viburnum lentago</i> L.	1958	2	пл	ч	I	3	задов.	5,0
20	<i>Viburnum opulus</i> L. [ЄЧС]	1960	3	пл	ч	I	4	задов.	3,5
21	<i>Viburnum sargentii</i> Koehne	1961	6	пл	ч	I	5	гарн	5,0
22	<i>Viburnum trilobum</i> Marshall	1960	1	пл	ч	I	5	задов.	7,0
Araliaceae									
23	<i>Hedera helix</i> L.	1956	к	вег	л	I	4	гарн	-
24	<i>Acanthopanax sessiliflorum</i> (Rupr. et Maxim.) Seem.	1964	1	пл	ч	I	4	задов.	2,5
Aristolochiaceae									
25	<i>Aristolochia manshuriensis</i> Kom.	1958	1	пл	л	II	4	задов.	14,0
Berberidaceae									
26	<i>Berberis ahrendtii</i> R.R. Rao & Uniyal	1968	1	пл	ч	I	5	задов.	3,0
27	<i>Berberis amurensis</i> Rupr.	1961	6	пл	ч	I	5	задов.	3,0-4,0
28	<i>Berberis aristata</i> DC.	1964	1	пл	ч	I	5	задов.	3,0
29	<i>Berberis asiatica</i> Roxb. ex DC.	1968	1	пл	ч	I	5	задов.	3,0
30	<i>Berberis canadensis</i> Mill.	1959	4	пл	ч	I	5	задов.	2,5-4,0
31	<i>Berberis heteropoda</i> Schrenk	1968	1	пл	ч	I	5	задов.	4,0
32	<i>Berberis iliensis</i> Popov	1964	1	пл	ч	I	5	задов.	2,0
33	<i>Berberis integerrima</i> Bunge	1962	3	пл	ч	I	5	задов.	3,0
34	<i>Berberis koreana</i> Palib.	1964	1	пл	ч	I	5	задов.	2,0
35	<i>Berberis lyceum</i> Royle	1968	1	пл	ч	I	5	задов.	1,7
36	<i>Berberis reticulata</i> Bijhouwer.	1968	2	пл	ч	I	5	задов.	2,5
37	<i>Berberis poiretii</i> C.K. Schneid.	1971	1	пл	ч	I	5	гарн	3,0
38	<i>Berberis silva-taroucana</i> C.K. Schneid.	1959	2	пл	ч	I	5	задов.	2,0
39	<i>Berberis thunbergii</i> DC.	1958	4	пл	ч	I	4	задов.	0,7-1,2
40	<i>Berberis turcomanica</i> Kar. ex Ledeb.	1960	1	пл	ч	I	5	задов.	1,7
41	<i>Berberis vernaе</i> C.K. Schneid.	1964	1	пл	ч	I	5	задов.	2,5
42	<i>Berberis vulgaris</i> L.	1964	1	пл	ч	I	5	задов.	2,5
43	<i>Berberis vulgaris</i> L. 'Atropurpurea'	1959	2	пл	ч	I	4	задов.	2,5-3,0
Betulaceae									
44	<i>Betula klokovii</i> Zaver. [МСОП, ЧКУ]	2006	1	пл	д	I	4	задов.	5,5
45	<i>Carpinus caroliniana</i> Walter [МСОП]	1964	4	пл	д	I	5	гарн	8,0
46	<i>Corylus avellana</i> L. [МСОП]	прир.	4	пл	ч	I	5	гарн	5,0-7,0
47	<i>Corylus avellana</i> L. 'Atropurpurea'	1980	1	пл	ч	I	5	гарн	7,0
48	<i>Corylus avellana</i> L. 'Laciniata'	1964	1	пл	ч	I	5	гарн	10,0
49	<i>Corylus colurna</i> L. [МСОП]	1964	2	пл	д	I	5	гарн	16,0

Продовження таблиці 1

Bignoniaceae										
50	<i>Catalpa ovata</i> G. Don	1958	3	пл	д	I	5	гарн	1,7-12,0	
Cannabaceae										
51	<i>Celtis bungeana</i> Blume	1964	1	пл	д	I	5	незад.	6,0	
52	<i>Celtis occidentalis</i> L.	1960	3	пл	д	I	4	задов.	6,0-24,0	
Caprifoliaceae										
53	<i>Kolkwitzia amabilis</i> Graebn. [МСОП]	1965	15	пл	ч	I	4	задов.	3,0-6,0	
54	<i>Lonicera alpigena</i> L.	1964	1	пл	ч	I	4	задов.	1,5	
55	<i>Lonicera bella</i> Zabel	1961	2	пл	ч	I	4	задов.	6,0	
56	<i>Lonicera chrysantha</i> Turcz. ex Ledeb.	1065	2	пл	ч	I	4	задов.	2,0	
57	<i>Lonicera floribunda</i> Boiss. & Buhse	1961	2	пл	ч	I	4	гарн	2,5-5,0	
58	<i>Lonicera hispida</i> Pall. ex Schult.	1971	1	пл	ч	I	4	задов.	1,6	
59	<i>Lonicera humilis</i> Kar. & Kir	1971	1	пл	ч	I	4	задов.	2,0	
60	<i>Lonicera maackii</i> (Rupr.) Maxim.	1961	4	пл	ч	I	4	задов.	1,2-5,0	
61	<i>Lonicera. ruprechtiana</i> . Regel	1961	7	пл	ч	I	5	гарн	1,7-3,0	
62	<i>Lonicera tatarica</i> L.	1961	19	пл	ч	I	5	задов.	1,7-4,0	
63	<i>Lonicera tatarica</i> L. var. <i>albiflora</i> (DC.) House	1961	2	пл	ч	I	4	задов.	2,5-5,0	
64	<i>Lonicera tatarica</i> L. var. <i>morrowii</i> (A.Gray) Q.E. Yang, Landrein, Borosova & Osborne	1961	10	пл	ч	I	5	задов.	1,0-4,0	
65	<i>Lonicera trichosantha</i> Bureau & Franch. var. <i>deflexicalyx</i> (Batalin) P.S. Hsu & H.J. Wang	1971	1	пл	ч	I	4	задов.	4,0	
66	<i>Lonicera xylosteum</i> L.	1958	7	пл	ч	I	5	задов.	1,3-4,0	
67	<i>Symphoricarpos albus</i> (L.) S.F. Blake	1954	2	пл	ч	I	4	задов.	1,2-1,5	
Celastraceae										
68	<i>Euonymus europaeus</i> L.	1964	8	пл	ч	I	5	гарн	2,0-4,5	
69	<i>Euonymus fortunei</i> (Turcz.) Hand.-Mazz.	1960	к	вег	нч	I	5	гарн	0,3-0,7	
70	<i>Euonymus nanus</i> M. Bieb. [ЧКУ]	1958	6x9	пл	нч	I	5	гарн	0,3-0,7	
Cornaceae										
71	<i>Cornus bretschneideri</i> L. Henry	1965	1	пл	ч	I	5	задов.	4,5	
72	<i>Cornus sanguinea</i> L.	1959	7	пл	ч	I	5	гарн	2,5-4,5	
73	<i>Cornus walteri</i> Wangerin	1969	1	пл	ч	I	4	задов.	9,0	
74	<i>Cornus sericea</i> L.	1958	к	кв	ч	I	5	задов.	1,7	
Eucommiaceae										
75	<i>Eucommia ulmoides</i> Oliv. [МСОП]	1960	1	пл	д	I-II	4	задов.	8,0	
Fagaceae										
76	<i>Fagus sylvatica</i> L.	1960	4	пл	д	I	4	задов.	16,0-20,0	
77	<i>Quercus imbricaria</i> Michx.	1956	1	пл	д	I	4	задов.	16,0	
78	<i>Quercus phellos</i> L.	1956	1	пл	д	I	4	задов.	17,0	
79	<i>Quercus robur</i> L. [МСОП]	прир	1	вег	д	I	5	гарн	6,0	
80	<i>Quercus robur</i> L. subspec. <i>imeretina</i> (Steven ex Woronow) Menitsky [МСОП]	1959	1	пл	д	I	4	задов.	16,0	
81	<i>Quercus serrata</i> Murray	1959	1	пл	д	I	5	задов.	14,0	
Grossulariaceae										
82	<i>Ribes alpinum</i> L.	1956	3	пл	ч	I	4	задов.	1,7	
83	<i>Ribes tenua</i> Jankz.	1964	1	пл	ч	I	4	задов.	1,7	
84	<i>Ribes komarovii</i> Pojark.	1964	2	пл	ч	I	4	задов.	1,5	
Hydrangeaceae										
85	<i>Deutzia gracilis</i> Sieb. & Zucc.	1961	5	пл	ч	I	4	задов.	1,3-2,0	
86	<i>Deutzia scabra</i> Thunb.	1964	2	кв	ч	I	4	гарн	1,5-2,5	
87	<i>Deutzia scabra</i> Thunb. 'Candidissima'	1964	6	пл	ч	I	4	задов.	2,0	
88	<i>Deutzia scabra</i> Thunb. 'Plena'	1964	2	кв	ч	I	4	гарн	1,2-2,0	
89	<i>Deutzia schneideriana</i> Rehder	1981	3	пл	ч	I	4	задов.	1,3	
90	<i>Hydrangea bretschneideri</i> Dippel	1965	5	кв	ч	I	5	задов.	1,7-3,5	

Продовження таблиці 1

91	<i>Hydrangea arborescens</i> L.	1965	10	вег	ч	I	4	задов	0,7-1,0
92	<i>Philadelphus brachybotrys</i> (Koehne) Koehne	1964	2	пл	ч	I	5	задов	2,0-3,5
93	<i>Philadelphus californicus</i> Benth.	1964	4	пл	ч	I	4	задов.	1,7-2,5
94	<i>Philadelphus coronarius</i> L.	1964	6	пл	ч	I	5	гарн	2,5-4,0
95	<i>Philadelphus coronarius</i> L. 'Alebaster'	1964	3	пл	ч	I	5	задов	2,0-3,0
96	<i>Philadelphus coronarius</i> L. 'Aurea'	1964	2	пл	ч	I	5	гарн	2,5
97	<i>Philadelphus coronarius</i> L. 'Balet motilkov'	1964	10	пл	ч	I	5	задов.	2,5-5,0
98	<i>Philadelphus coronarius</i> L. 'Beliy Buket'	1964	3	пл	ч	I	4	задов	2,0-2,5
99	<i>Philadelphus coronarius</i> L. 'Grandiflorus'	1964	2	пл	ч	I	4	гарн	2,5
100	<i>Philadelphus coronaries</i> L. 'Saljut'	1964	6	пл	ч	I	5	гарн.	2,5-4,0
101	<i>Philadelphus coronarius</i> L. 'Plena'	1964	2	пл	ч	I	5	задов.	2,0
102	<i>Philadelphus delavayi</i> L. Henry	1961	3	пл	ч	I	5	задов.	2,0-2,5
103	<i>Philadelphus floridus</i> Beadle	1964	3	пл	ч	I	5	задов.	2,5-3,0
104	<i>Philadelphus gordonianus</i> Lindl.	1964	5	пл	ч	I	5	задов.	2,5-5,0
105	<i>Philadelphus gordonianus</i> Lindl. var. <i>columbianus</i> (Koehne) Rehder	1961	2	пл	ч	I	5	задов.	4,0
106	<i>Philadelphus grandiflorus</i> Willd.	1964	3	пл	ч	I	4	задов.	3,5
107	<i>Philadelphus hirsutus</i> Nutt.	1961	2	пл	ч	I	5	задов.	3,0
108	<i>Philadelphus incanus</i> Koehne	1961	4	пл	ч	I	5	задов.	3,0-4,0
109	<i>Philadelphus inodorus</i> L.	1961	3	пл	ч	I	4	задов.	3,5
110	<i>Philadelphus lewisii</i> Purs.	1964	5	пл	ч	I	4	гарн	3,0-5,0
111	<i>Philadelphus lewisii</i> Pursh ssp. <i>californicus</i> (Benth.) Munz	1964	1	пл	ч	I	5	гарн	2,5
112	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Arctica'	1964	1	пл	ч	I	4	задов	3,0
113	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Aurea'	1964	3	пл	ч	I	4	гарн	2,0-4,0
114	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Diantiflorus'	1964	3	пл	ч	I	4	гарн	2,0-4,5
115	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Erectus'	1964	2	пл	ч	I	4	гарн	4,0
116	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Lunni svet'	1964	4	пл	ч	I	5	задов	2,0-3,5
117	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Manteau d'Hermir'	1964	1	пл	ч	I	4	задов	3,0
118	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Mont Blanc'	1964	6	пл	ч	I	4	задов.	2,5-4,5
119	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Plena'	1964	1	пл	ч	I	4	задов	3,0
120	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Snezhnaja burja'	1964	1	пл	ч	I	5	гарн.	1,5
121	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Snezhnaja lavina'	1964	1	пл	ч	I	5	гарн.	3,0
122	<i>Philadelphus microphyllus</i> A. Gray 'Virginal'	1964	4	пл	ч	I	5	гарн.	3,5-4,5
123	<i>Philadelphus pekinensis</i> Rupr.	1964	1	пл	ч	I	5	задов.	1,5
124	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel	1964	10	пл	ч	I	5	гарн.	2,0-5,0
125	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel 'Akademic Komarov'	1964	5	пл	ч	I	5	гарн	2,0-5,0
126	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel. 'Zoya Kosmodemyanskaya'	1964	7	пл	ч	I	5	гарн.	3,5-4,0
127	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel 'Vosduschny Desant'	1964	4	пл	ч	I	4	задов.	2,0-4,0
128	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel. 'Junnat'	1964	1	пл	ч	I	5	гарн.	2,0
129	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel. 'Komsomolets'	1964	3	пл	ч	I	5	задов.	3,0-5,0
130	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel. 'Elbrus'	1964	6	пл	ч	I	5	гарн.	3,0-5,0
131	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel. 'Obelisk'	1964	2	пл	ч	I	5	гарн.	2,0
132	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel. 'Pompon'	1964	1	пл	ч	I	5	задов	1,3
133	<i>Philadelphus satsumi</i> Siebold ex Lindl. & J. Paxton	1964	5	пл	ч	I	5	задов	2,0

Продовження таблиці 1

134	<i>Philadelphus schrenkii</i> Rupr.	1964	4	пл	ч	I	5	гарн	1,7-3,5
135	<i>Philadelphus sericanthus</i> Koehne	1964	3	пл	ч	I	5	задов.	3,0-3,5
136	<i>Philadelphus subcanus</i> Koehne	1964	1	пл	ч	I	5	задов.	4,0
137	<i>Philadelphus tenuifolius</i> Rupr.	1964	6	пл	ч	I	4	задов.	2,5-5,0
Juglandaceae									
138	<i>Juglans microcarpa</i> Berland.	1975	1	пл	д	I	4	задов.	8,0
Leguminosae									
149	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	1956	5	пл	ч	I	5	гарн	3,0
140	<i>Caragana arborescens</i> Lam.	1958	1	пл	ч	I	4	задов.	2,0
141	<i>Caragana boisii</i> C.K. Shneid.	1959	1	пл	ч	I	5	задов.	4,0
142	<i>Caragana brevispina</i> Benth.	1979	1	пл	ч	I	5	задов.	3,0
143	<i>Cercis canadensis</i> L. [МСОП]	1956	1	вег	д	I	3	незад	4,0
144	<i>Gleditsia caspia</i> Desf.	1960	4	пл	д	I	5	задов.	12,0
145	<i>Gleditsia delavayi</i> Franch.	1962	2	пл	д	I	4	незад	18,0
146	<i>Gleditsia japonica</i> Miq.	1964	2	пл	д	II	4	незад	8,0
147	<i>Gleditsia ferox</i> Desf.	1961	1	пл	д	I	4	задов.	12,0
148	<i>Gleditsia texana</i> Sarg.	1965	1	пл	д	I	4	задов.	18,0
149	<i>Gleditsia triacanthos</i> L.	1958	20	пл	д	I	5	гарн	22,0
150	<i>Gleditsia sinensis</i> Lam.	1962	1	пл	д			незад	6,0
151	<i>Gymnocladus dioica</i> (L.) K. Koch	1958	5	пл	д	I	5	гарн	18,0-22,0
152	<i>Laburnum anagyroides</i> Medik.	1961	1	пл	ч	I	4	задов.	5,0
153	<i>Robinia pseudoacacia</i> L. [МСОП]	1972	2	пл	д	I	4	задов.	20,0
154	<i>Robinia neomexicana</i> A. Grey [МСОП]	1960	2	пл	д	I	5	задов.	14,0
155	<i>Styphnolobium japonicum</i> (L.) Schott	1961	2	пл	д	I	5	задов.	22,0
Magnoliaceae									
156	<i>Liriodendron tulipifera</i> L. [МСОП]	1985	1	пл	д	I	4	задов.	18,0
Malvaceae									
157	<i>Tilia x europaea</i> L.	нв	1	пл	д	I	5	гарн	5,0
158	<i>Tilia x europaea</i> L. 'Laciniata'	1963	2	пл	д	I	4	задов.	10,0
159	<i>Tilia tomentosa</i> Moench [ЄЧС]	1958	1	пл	д	I	5	гарн	12,0
Moraceae									
160	<i>Morus alba</i> L.	1960	2	кв	д	I	4	задов.	5,0
Oleaceae									
161	<i>Fontanesia fortunei</i> Carriere	1962	2	пл	ч	I	5	гарн	3,0-5,0
162	<i>Forsythia ovata</i> Nakai	1964	1	кв	ч	I	4	незад	2,0
163	<i>Forsythia suspensa</i> (Thunb.) Vahl	1962	2	пл	ч	I	4	задов.	1,7
164	<i>Forsythia viridissima</i> Lindl.	1963	4	кв	ч	I	5	задов.	2,5-4,0
165	<i>Forsythia velutina</i> Nakai	2011	1	кв	ч	I	5	задов.	1,5
166	<i>Fraxinus pennsylvanica</i> Marshall	1959	1	вег	д	I	5	гарн	12,0
167	<i>Syringa josikaea</i> Jacq. ex Rchb. [МСОП, ЄЧС, ЧКУ]	1961 2010	3 3	пл вег	ч	I	3	задов незад	2,0-3,0 0,7
168	<i>Syringa komarowii</i> C. K. Schneid.	1961	2	пл	ч	I	4	задов	2,5
169	<i>Syringa villosa</i> Vahl	1956	2	пл	ч	I	3	незад	2,0
170	<i>Syringa villosa</i> Vahl ssp. <i>wolfii</i> (Schn.) Jin Y Chen & D. Y. Hong	1956	4	пл	ч	I	4	задов.	2,5-4,0
171	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Alba'	1961	1	пл	ч	I	4	задов.	4,0
172	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Belle de Nancy'	1956	3	пл	ч	I	4	задов.	2,5-3,0
173	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'M-me Lemoine'	1956	3	пл	ч	I	4	задов.	3,0-5,0
174	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Marechal Foch'	1956	3	пл	ч	I	4	задов.	2,5-5,0
175	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Furst Bulow'	1956	4	пл	ч	I	4	задов.	3,0
176	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Katherine Havemeyer'	1956	3	пл	ч	I	4	задов.	3,0
177	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Leon Gambetta'	1956	1	пл	ч	I	4	задов.	3,0-4,0
178	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Emile Lemoine'	1956	5	пл	ч	I	4	задов.	3,0-4,0
179	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Синай темнолиловый'	1956	5	пл	ч	I	4	задов.	3,0-4,0

Продовження таблиці 1

180	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Princesse Clementine'	1956	2	пл	ч	I	4	задов.	4,0
181	<i>Syringa vulgaris</i> L. Michel Buchner'	1956	1	пл	ч	I	4	задов.	3,0
182	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'President Grevy'	1956	1	пл	ч	I	4	задов.	3,5
183	<i>Syringa vulgaris</i> L. 'Mont Blanc'	1956	1	пл	ч	I	4	задов.	3,5
Paeoniaceae									
184	<i>Paeonia x suffruticosa</i> Andrews	1978	1	пл	ч	I	4	задов.	1,5
Rhamnaceae									
185	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	1969	8	пл	ч	I	5	гарн	2,0-7,0
186	<i>Rhamnus diamantiaca</i> Nakai	1983	3	пл	ч	I	4	задов.	6,0
187	<i>Rhamnus davurica</i> Pall.	1958	1	пл	ч	I	5	гарн	4,0
188	<i>Rhamnus utilis</i> Decne.	1958	2	пл	ч	I	5	гарн	5,0
189	<i>Rhamnus saxatilis</i> Jacq. ssp. <i>tinctoria</i> Nyman [ЧКУ]	2010	15	пл	ч	I	5	гарн	2,0
Rosaceae									
190	<i>Amelanchier alnifolia</i> (Nutt.) Nutt. ex M. Roem.	1958	4	пл	ч	I	4	незад	6,0
191	<i>Amelanchier ovalis</i> (Michx.) Ashe	1958	2	пл	ч	I	4	задов.	11,0
192	<i>Amelanchier spicata</i> (Lam.) K. Koch.	1958	12	пл	ч	I	4	задов.	6,0-12,0
193	<i>Aruncus dioicus</i> (Walter) Fernald	1968	10	кв	ч	I	5	задов.	0,5-0,7
194	<i>Chaenomeles japonica</i> (Thunb.) Lindl. ex Spach	1960	2	пл	ч	I	5	задов.	0,7-1,0
195	<i>Cerasus tomentosa</i> (Thunb.) Wall. ex T.T. Ju & C. L. Li	1961	5	пл	ч	I	4	задов.	1,7-2,5
196	<i>Cotoneaster calocarpus</i> (Rehd. et Wils.) Flinck & B. Hylm.	1958	2	пл	ч	I	5	задов.	5,0
197	<i>Cotoneaster dielsianus</i> E. Pritz.	1961	1	пл	ч	I	4	задов.	2,0
198	<i>Cotoneaster foveolatus</i> Rehder & E.H. Wilson	1970	1	пл	ч	I	5	гарн	3,0
199	<i>Cotoneaster lucidus</i> Schltl. [МСОП]	1958	2	пл	ч	I	5	гарн	1,5
200	<i>Crataegus arnoldiana</i> Sarg.	2010 1964	1 2	пл пл	д	I	4	задов.	2,5-7,0
201	<i>Crataegus azarolus</i> L. [МСОП]	мол	1	пл	д	I	5	задов.	3,5
202	<i>Crataegus chlorosarca</i> Maxim.	1964	5	пл	д	I	4	незад	5,0
203	<i>Crataegus douglasii</i> Lindl.	1964	2	пл	д	I	4	незад	7,0
204	<i>Crataegus ellwangeriana</i> Sarg.	1959	1	пл	д	I	5	гарн	6,0
205	<i>Crataegus flabellata</i> (Bosc ex Spach) K. Koch	1971 1981	2 3	пл	д	I	4	задов.	4,0-5,0
206	<i>Crataegus hissarica</i> Pojark.	1981	1	вег	д	I	4	незад	3,0
207	<i>Crataegus helenae</i> Gryn'j et Klokov	2013	1	пл	д	I	5	гарн	1,7-2,0
208	<i>Crataegus laevigata</i> (Poir.) DC [МСОП] 'Rubra plena'	1961	2	пл	д	I	4	задов.	20,0
209	<i>Crataegus macracantha</i> Lodd ex Loudon	1971	1	кв	д	I	4	задов.	2,5
210	<i>Crataegus macrosperma</i> Ashe	1971	2	пл	д	I	4	задов.	9,0
211	<i>Crataegus maximowiczii</i> C.K. chneid.	1981	2	кв	д	I	4	незад	5,0
212	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq. [ЄЧС]	прир	1	пл	д	I	5	гарн.	3,5
213	<i>Crataegus rhipidophylla</i> Gand	1956	2	пл	д	I	4	незад	6,0-7,0
214	<i>Crataegus nigra</i> Waldst. & Kit. [МСОП, ЄЧС]	1967	1	пл	д	I	4	задов.	5,5
215	<i>Crataegus pentagyna</i> Waldst. & Kit. ex Willd. [МСОП, ЄЧС, PP]	1970	1	пл	д	I	4	незад	14,0
216	<i>Crataegus pinnatifida</i> Bunge	1959	1	пл	д	I	5	незад	8,0
217	<i>Crataegus pringlei</i> Sarg.	1967	4	пл	д	I	4	задов.	3,0-6,0
218	<i>Crataegus persimilis</i> Sarg.	1983	2	пл	д	I	4	задов.	4,0
219	<i>Crataegus punctata</i> Jacq.	1961	4	пл	д	I	4	задов.	4,0-8,0
220	<i>Crataegus rivularis</i> Nutt. ex Torr. & A. Grey	1960	1	пл	д	I	3	незад	4,0

Продовження таблиці 1

221	<i>Crataegus sanguinea</i> Pall. var. <i>chlorocarpa</i> (Lenn. & K. Koch) C.K. Schneid.	1971	3	пл	д	I	4	незад.	4,5-5,0
222	<i>Crataegus submollis</i> Sarg.	1958 2010	6 28	пл	д	I	4	задов.	3,5 2,0
223	<i>Crataegus succulenta</i> Schrad. ex Link	1983	2	пл	д	I	5	задов.	6,0
224	<i>Crataegus wattiana</i> Hemsl. & Lace	1961	1	пл	д	I	5	задов.	8,0
225	<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	1960	3	пл	д	I	5	гарн	4,5-9,0
226	<i>Malus x prunifolia</i> (Willd.) Borkh.	1961	1	пл	д	I	5	задов.	4,5
227	<i>Malus x purpurea</i> (E.Barbier) Rehder	1961	1	пл	д	I	4	незад	8,0
228	<i>Pentaphylloides davurica</i> Ikonn.	2008	1	пл	ч	I	5	задов.	1,3
229	<i>Physocarpus capitatus</i> (Pursh) Kuntze	1958	1	пл	ч	I	4	задов.	2,5
230	<i>Physocarpus opulifolius</i> (L.) Maxim.	1958	1	пл	ч	I	5	задов.	3,5
231	<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.	1964	1	пл	ч	I	5	задов.	14,0
232	<i>Prunus cocomilia</i> Ten (syn. <i>P. divaricata</i> Ledeb) [MCOII, ЄЧС]	1964	4	пл	д	I	5	задов.	6,0-14,0
233	<i>Prunus domestica</i> L.	1964	2	пл	д	I	4	незад	10,0
234	<i>Prunus padus</i> L. (syn. <i>Padus asiatica</i> Kom.) [ЄЧС]	1964	1	пл	д	I	5	задов.	7,0
235	<i>Prunus sogdiana</i> Vass.	1965	6	пл	д	I	5	задов.	2,0-6,0
236	<i>Prunus tenella</i> Batsch [MCOII]	1970	15	кв	ч	I	5	задов.	0,5-1,2
237	<i>Prunus virginiana</i> L.	1965	2	пл	д	I	5	задов	10,0
238	<i>Pyrus betulifolia</i> Bunge	1967	1	кв	д	I	3	незад	12,0
239	<i>Pyrus amygdaliformis</i> Vill.	1967	1	пл	д	I	4	незад	10,0
240'	<i>Rhodotypos scandens</i> (Thunb.) Makino	1981	1	вег	ч	I	4	задов	1,3
241	<i>Sorbus commixta</i> Hedl.	1969	1	пл	д	I	3	незад	8,0
242	<i>Sorbus intermedia</i> (Ehrh.) Pers.	1964	1	пл	д	I	3	незад	14,0-20,0
243	<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz. [ЧКУ]	1958	3	пл	д	I	4	задов.	20,0
244	<i>Sorbaria sorbifolia</i> (L.) A. Braun	1958	50	пл	ч	I	5	гарн	3,0
245	<i>Spiraea canescens</i> D.Don	1965	1	пл	ч	I	5	задов.	1,3
246	<i>Spiraea chamaedryfolia</i> L.	1958	2	пл	ч	I	5	задов.	1,6
247	<i>Spiraea crenata</i> L.	1962	1	пл	ч	I	4	задов.	2,0
248	<i>Spiraea x cinerea</i> Zabel	1962	5	пл	ч	I	5	задов.	1,2
249	<i>Spiraea x cinerea</i> Zabel 'Grefsheim'	2005	1	пл	ч	I	5	задов.	1,0
250	<i>Spiraea douglasii</i> Hook.	1962	3	пл	ч	I	5	задов.	1,7
251	<i>Spiraea x fontenaysii</i> Lebas	1960	K	пл	ч	I	5	задов.	1,2-1,5
252	<i>Spiraea japonica</i> L.	2000	2	пл	ч	I	5	задов.	1,3
253	<i>Spiraea japonica</i> L. 'Crispa'	2008	5	пл	ч	I	4	задов.	0,5
254	<i>Spiraea japonica</i> L. 'Plena'	2000	1	пл	ч	I	5	задов.	1,2
255	<i>Spiraea media</i> Fr. Schmidt.	1964	2	пл	ч	I	5	задов.	0,5-1,5
256	<i>Spiraea mongolica</i> Maxim.	1958	1	пл	ч	I	4	задов.	2,0
257	<i>Spiraea x multiflora</i> Zabel	1958	12	пл	ч	I	5	задов.	1,7-2,5
258	<i>Spiraea nipponica</i> Maxim.	1961	13	пл	ч	I	5	задов.	1,7-2,5
259	<i>Spiraea polonica</i> Blocki [ЧКУ]	2008	4	пл	ч	I	5	задов.	1,5
260	<i>Spiraea salicifolia</i> L.	1960	1	пл	ч	I	5	задов.	1,7
261	<i>Spiraea wilsonii</i> Duthie ex J. H. Veitch	1958	10	пл	ч	I	5	задов.	0,7-2,5
262	<i>Rosa canina</i> L.	прир	2	пл	ч	I	5	задов.	1,7-2,5
263	<i>Rosa corymbifera</i> Borkh.	1948	6	пл	ч	I	4	задов.	1,7-4,0
264	<i>Rosa glauca</i> Pourr.	нв	2	пл	ч	I	4	задов.	2,0-3,5
265	<i>Rosa majalis</i> Herrm. (syn. <i>R. cinnamomea</i> L.)	1964 2000	2 8	пл	ч	I	5	гарн.	3,0-4,0 1,7-2,5
266	<i>Rosa rugosa</i> Thunb.ara	1956	1	пл	ч	I	4	задов.	1,0
267	<i>Rosa villosa</i> L.	нв	1	пл	ч	I	5	задов.	3,0

Продовження таблиці 1

Sapindaceae									
268	<i>Acer tataricum</i> L.	прир	1	пл	ч	I	5	задов.	5,0
269	<i>Aesculus glabra</i> Willd.	1959	3	пл	д	I	4	задов	8,0-16,0
270	<i>Aesculus hippocastanum</i> L. [МСОП]	1959	1	пл	д	I	4	задов	17,0
Ulmaceae									
271	<i>Ulmus minor</i> Mill.	1964	1	пл	д	I	5	задов	16,0

За результатами досліджень констатуємо, що колекційна ділянка відповідає назві «Фрутіцетум», як експозиція гарноквітучих чагарників. За життєвою формою переважають чагарники (ч), які представлено 182 таксонами (67,2%), дерев (д) – 85 (31,4%), напівчагарників (нп) – 2 (0,7%), ліан (л) – 2 (0,7%).

Панівну частку рослин інтродуковано до колекції у 1950–1970 рр., тому кількість середньовікових рослин складає 256 (94,5%) таксонів. За період 1980–2022 рр. колекцію поповнено лише 25 (5,5%) таксонами. За репродуктивним потенціалом деревні рослини 246 (90,8%) таксонів продукують плоди (пл), 13 (4,7%) таксонів – квітують (кв), 12 (5,5%) – не досягли вегетативного стану (вег) (табл. 1).

Незадовільний життєвий стан спостерігали у 42 рослин (4,2%) 25 таксонів, більшість з них – це дерева родів *Crataegus*, *Gleditsia*, *Pyrus*. Понад 700 рослин (70,4%) 188 таксонів мають задовільний життєвий стан. Гарний життєвий стан відмічений у 253 рослин (25,4%) 59 таксонів.

За соцологічним статусом, до раритетної фракції залучено 37 видів (13,7%), з них до міжнародного червоного списку (МСОП) – 30, європейського (ЄЧС) – 8, Червоної книги України (ЧКУ) – 7, регіонального списку Київської області (РР) – 1 вид.

Головні висновки. За результатами інвентаризаційних досліджень деревних рослин колекційно-експозиційної ділянки «Фрутіцетум» встановлено, що на теперішній час колекційний фонд нараховує 271 таксон, які є представниками 72 родів з 27 родин і складають 17,5% від генофонду дендроколекції дендропарку. Найрепрезентативнішими є 7 родин: Rosaceae, Hydrangeaceae, Oleaceae, Berberidaceae, Leguminosae, Caprifoliaceae, Cupressaceae. За життєвою формою переважають чагарники, відсоток яких складає 67,2%, дерев – 31,4%. За віком переважають середньовікові рослини (94,5%), більшість рослин (70,4%) мають задовільний життєвий стан. До раритетної фракції з них залучено 37 видів, або 13,7% рослин колекційної ділянки «Фрутіцетум».

Перспективи використання результатів досліджень. Безперечно, зібрана колекція має важливе наукове значення. Проте, зважаючи на певну сформованість насаджень, колекція потребує виконання робіт з реконструкції, відновлення початкових композицій з гарноквітучих чагарників, видалення рослин незадовільного життєвого стану, що стане підґрунтям для сучасного використання ділянки і для створення нових рослинних композицій з науковою, рекреаційною та еколого-просвітницькою метою.

Література

1. Лаптев О.О. Інтродукція та акліматизація рослин з основами озеленення. Київ : Фітосоціоцентр, 2001. 128 с.
2. Шумик М.І., Рубцова О.Л., Пилипчук В.Ф., Казанська Н.А. та ін. Колекційно-експозиційні ділянки як об'єкти садово паркового ландшафту. *Інтродукція рослин*. Київ, 2005. Вип. 3. С. 52–60.
3. Отчет о научно-исследовательской работе по теме «Научные основы сохранения и восстановления дубравы и других парковых ландшафтов» (1974–1978 гг.). Белая Церковь, 1979.
4. Отчет о научно-исследовательской работе по теме «Подбор наиболее ценных древесных интродуцентов, разработка приемов их размножения, введение в лесное хозяйство и зеленое строительство в условиях Правоборужной Лесостепи Украины» (1979–1983 гг.). Белая Церковь, 1979.
5. Отчет о научно-исследовательской работе по теме «Разработка научных основ оптимизации структуры парковых композиций дендрозаповедника «Александрія» АН УССР. Белая Церковь, 1985. 10 с.
6. Version 1.1 of The plant list. 2021: <http://www.worldfloraonline.org>
7. Каталог деревних рослин дендрологічного парку «Олександрія» НАН України: довідник / за ред. С. І. Галкіна. Біла Церква, 2013. 62 с.
8. Серебряков И. Г. Экологическая морфология растений. М. : Высшая школа, 1962. 378 с.
9. Калашнікова Л.В., Бонюк З.Г. Результати інвентаризації видів роду *Spiraea* L. із колекції дендропарку «Олександрія» НАН України. *Інтродукція рослин*. Київ, 2019. № 1. С. 68–74.
10. The IUCN Red list of Threatened Plants / compiled by the World Conservation Monitoring Centre IUCN. 2016.2. 1715 p.
11. European Red list of vascular plants. Luxemburg: Publications Office of the European Union, 2011. 125 p.
12. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я.П. Дідуха. К.: Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.
13. Офіційні переліки регіонально рідкісних рослин адміністративних територій України / укладачі: Т.Л. Андрієнко, М.М. Перегрим. Київ, 2012. 148 с.
14. Каталог деревних рослин дендрологічного парку «Олександрія» НАН України: довідник / За редакцією С.І. Галкіна. Біла Церква, 2008. 53 с.